

بررسی تعادل بخشی و توسعه منطقه ای در ایران با تأکید بر شهرهای کوچک*

بهسا عبدالله^{۱*}، زهراسادات سعیده زرآبادی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی منطقه ای، گروه شهرسازی، دانشکده هنر و معماری، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. Behsa.Abd1991@gmail.com

۲- دکتری شهرسازی، دانشیار، گروه شهرسازی، دانشکده هنر و معماری، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. Z.Zarabadi@srbiau.ac.ir

چکیده

طی دهه های اخیر افزایش جمعیت و رشد بی رویه شهرنشینی در کشورهای در حال توسعه سبب بروز مسائل و مشکلات بی شماری نظیر تمرکز جمعیت، فعالیت و خدمات در شهرهای بزرگ شده و روستاها و شهرهای کوچک نیز از خدمات مناسب بی بهره مانده اند. این امر سبب بروز عدم تعادل های منطقه ای و نوعی گسیختگی فضایی شده است. در ایران نیز بخش عمده ای از جمعیت، فعالیت و خدمات در کلانشهرهایی نظیر تهران، مشهد، کرج، شیراز، اصفهان، تبریز و ... متمرکز شده اند و عدم توازن و تعادل را در سطح کشور به وجود آورده اند. بنابراین مقاله حاضر با مروری بر مفاهیم و مبانی نظری و بررسی تجربه ی ایران در زمینه شهرهای کوچک با استفاده از روش توصیفی- تحلیلی به بررسی نقش شهرهای کوچک در توسعه و تعادل منطقه ای می پردازد. همچنین گردآوری اطلاعات از طریق مطالعات کتابخانه ای با مراجعه به متون تخصصی اعم از کتب، مقالات و ... انجام شده است. نتایج پژوهش نشان می دهد توسعه و تقویت شهرهای کوچک توسعه منطقه ای را به دنبال دارد. در واقع این شهرها در صورت برخورداری از شرایط و امکانات لازم و با مدیریت و برنامه ریزی مناسب می توانند نقش مهمی در تعادل بخشی و توسعه منطقه ای ایفا نمایند. در پایان نیز ارتباط میان شهرهای کوچک و تعادل بخشی و توسعه منطقه ای در قالب چارچوب نظری پژوهش ارائه شده است.

واژه های کلیدی: توسعه منطقه ای، تعادل منطقه ای، شهرهای کوچک، ایران

*. این مقاله برگرفته از پایان نامه کارشناسی ارشد نویسنده اول با عنوان "ارزیابی عملکرد شهرهای کوچک در تعادل بخشی و توسعه منطقه ای استان بوشهر" به راهنمایی دکتر زهراسادات سعیده زرآبادی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات می باشد.